IV БЎЛИМ. СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАРНИ ВА СОЛИҚ СОЛИШ ОБЪЕКТЛАРИНИ ХИСОБГА ОЛИШ

16-боб. Солиқ тўловчиларни хисобга олиш тартиби

126-модда. Солик тўловчиларни хисобга олиш тўғрисида умумий қоидалар

Солиқ назоратини амалга ошириш мақсадида юридик ва жисмоний шахслар солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Ўзбекистон Республикасининг солиқ резидентларини ҳисобга қўйиш ушбу Кодекс у ёки бу солиқни тўлаш мажбуриятининг пайдо бўлишини боғлайдиган ҳолатлар мавжудлигидан қатъи назар амалга оширилади.

Солиқ органларида ҳисобга қўйиш ва ҳисобдан чиқариш бепул амалга оширилади.

Солиқ тўловчига идентификация рақами берилганлиги тўғрисида солиқ органи томонидан берилган гувоҳнома ёки солиқ тўловчини давлат рўйхатидан ўтказиш чоғида у бир вақтнинг ўзида солиқ органларида ва давлат статистика органларида ҳисобга қўйилган тақдирда — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома солиқ тўловчининг ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжат ҳисобланади.

Солиқ тўловчиларни хисобга олиш маълумотлари асосида Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрини юритади.

Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрида мавжуд бўлган маълумотларнинг таркиби ҳамда реестрни юритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан белгиланади.

Солиқ тўловчи тўғрисидаги маълумотлар, агар ушбу Кодекснинг <u>29-моддасида</u> бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ органида ҳисобга қўйилган пайтдан бошлаб солиқ сиридир.

127-модда. Солик тўловчининг идентификация раками

Хисобга олишда ҳар бир солиқ тўловчига Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ягона бўлган солиқ тўловчининг идентификация рақами берилади ва унинг ҳисоб маълумотлари Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрига киритилади.

Солиқ тўловчига идентификация рақамини бериш, қўллаш ҳамда уни ўзгартириш тартиби ва шартлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади. Солиқ органи солиқ тўловчининг идентификация рақамини унга юбориладиган барча хужжатларда кўрсатади.

Хар бир солиқ тўловчи ўзининг солиқ тўловчининг идентификация рақамини солиқ хисоботларида, солиқ органига тақдим этиладиган аризалар ва бошқа хужжатларда, шунингдек, агар ушбу моддада бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, қонун хужжатларида назарда тутилган бошқа холларда кўрсатади.

Солиқ тўловчининг идентификация рақами қуйидаги ҳужжатларда мажбурий кўрсатилади:

фаолиятнинг айрим турлари билан шуғулланиш учун лицензияларда;

юридик ва (ёки) жисмоний шахслар томонидан тузиладиган хўжалик, фукаролик-хукукий ва мехнат шартномаларида;

(ёки) тартибдаги шахслар ва якка юридик битимлар тузилганлигини тадбиркорлар томонидан белгиловчи ёки тасдикловчи хужжатларда, жумладан хисобварақ-фактураларда ва товар-кузатув хужжатларида;

пул, хисоб-китоб ва тўлов хужжатларида;

қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда бошқа ҳужжатларда.

128-модда. Солик тўловчиларни хисобга кўйиш

Юридик шахслар ўзлари жойлашган ердаги ва уларнинг алохида бўлинмалари жойлашган ердаги солиқ органларида хисобга қўйилади.

Таркибига Ўзбекистон Республикаси худудида жойлашган алоҳида бўлинмалар кирадиган юридик шахслар ҳар бир алоҳида бўлинма жойлашган ердаги солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Ўзбекистон Республикасида товар-хомашё биржаларида ва (ёки) ташкиллаштирилган савдоларда акциядорлик жамиятларининг акцияларини сотиб оладиган норезидент бўлган юридик шахслар биржа савдолари амалга ошириладиган жойдаги солик органида хисобга қўйилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Молия вазирлиги солиқ органларида йирик солиқ тўловчиларни хисобга олишнинг ўзига хос хусусиятларини белгилашга ҳақли.

Ўзбекистон Республикасида фаолиятни ваколатхона ёки доимий муассаса орқали амалга ошираётган чет эл юридик шахслари фаолиятни амалга ошириш жойидаги солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Жисмоний шахслар ўз яшаш жойидаги солик органларида хисобга кўйилади.

Бундан ташқари, юридик ва жисмоний шахслар ўзига тегишли бўлган кўчмас мулк жойлашган ердаги

солиқ органларида, шунингдек ушбу Кодексда назарда тутилган бошқа асосларга кўра хисобга қўйилиши лозим.

Ушбу моддада назарда тутилган асосларга кўра солиқ органларида хисобга қўйиш тартиби ушбу Кодекснинг <u>129</u> ва <u>130-моддаларида</u> белгиланади.

129-модда. Солик тўловчиларни хисобга кўйиш тартиби

Юридик ва жисмоний шахсларни ушбу Кодекснинг 128-моддасида назарда тутилган тартибда олинадиган маълумотлар асосида солик органларида хисобга олиш, агар ушбу моддада бошкача коида назарда тутилмаган бўлса, солик органлари томонидан мустақил равишда амалга оширилади.

Солиқ органлари ўзларидаги мавжуд маълумотлар тўловчилар солик хисобга асосида ОЛИНИШИНИ (хисобдан чиқарилишини) солик тўловчилар ва тўғрисида маълумотлар юритилишини хисоби таъминлаши шарт.

Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрида мавжуд бўлган маълумотлар асосида солиқ органларида хисобга қўйиш қуйидагиларга нисбатан амалга оширилади:

1) юридик шахс ўзи жойлашган ерида, филиали ва (ёки) ваколатхонаси жойлашган ерида;

- 2) чет эл нотижорат нохукумат ташкилотининг ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси худудида бўлинмаси орқали амалга ошириш жойида;
 - 3) якка тартибдаги тадбиркор ўз яшаш жойида.

Чет эл юридик шахсини аккредитация қилинган филиал ва (ёки) ваколатхона орқали ўз фаолиятини амалга ошириш жойидаги солиқ органларида ҳисобга қўйиш Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида амалга оширилади.

Фаолиятини бошқа алоҳида бўлинмалар орқали амалга ошириш чоғида чет эл юридик шахсини ҳисобга қўйиш, агар ушбу модданинг учинчи қисмида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза асосида амалга оширилади. Чет эл юридик шахсини солиқ органларида ҳисобдан чиқариш ҳудди шундай тартибда амалга оширилади.

Хисобга қўйиш тўғрисидаги ариза чет эл юридик шахси томонидан у Ўзбекистон Республикаси худудида ўз фаолиятини бошлаган кундан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай солиқ органига берилади. Хисобдан чиқариш тўғрисидаги ариза бундай шахс томонидан у Ўзбекистон Республикаси худудида ўз фаолиятини тугаллаган кундан эътиборан ўн беш календарь кундан кечиктирмай берилади.

Хисобга қўйиш (хисобдан чиқариш) тўғрисидаги ариза берилаётганда чет эл юридик шахси мазкур ариза

билан бир вақтнинг ўзида солиқ органига ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) учун зарур бўлган ҳужжатларни тақдим этади. Бундай ҳужжатларнинг рўйхати Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланади.

Чет эл юридик шахсни Ўзбекистон Республикасининг солик резиденти сифатида солик органида хисобга кўйиш (хисобдан чикариш) солик органи томонидан бундай чет эл юридик шахсининг ўзини Ўзбекистон Республикасининг солик резиденти деб эътироф этиши тўғрисидаги (Ўзбекистон Республикасининг солик резиденти макомидан воз кечиши ҳақидаги) аризаси асосида амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасида товар-хомашё биржаларида ва (ёки) ташкиллаштирилган савдоларда акциядорлик жамиятларининг акцияларини сотиб оладиган норезидент бўлган юридик шахсларни хисобга қўйиш тартибини Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси белгилайди.

Юридик солик тўловчилар шахсни консолидациялашган гурухининг масъул иштирокчиси хисобга қўйиш сифатида ушбу Кодекснинг мувофик тўловчиларнинг моддасига солик консолидациялашган гурухини тўғрисидаги тузиш рўйхатдан ўтказган шартномани солик органи рўйхатга шартнома олинган томонидан санадан эътиборан беш кун ичида амалга оширилади. Худди шу муддатда мазкур юридик шахсга солиқ органида солиқ тўловчилар консолидациялашган гурухининг масъул иштирокчиси сифатида хисобга қўйилганлиги хақида билдиришнома берилади (юборилади).

Юридик солик тўловчилар шахсни консолидациялашган гурухининг масъул иштирокчиси сифатида хисобдан чикариш солик органи томонидан Кодекснинг 68-моддасига мувофик солик тўловчилар консолидациялашган гурухининг қилиши тугатилган кундан эътиборан беш кун ичида амалга оширилади. Худди шу муддатда мазкур юридик тўловчилар органида солик шахсга солик консолидациялашган гурухининг масъул иштирокчиси хисобдан чиқарилганлиги хакида билдиришнома берилади (юборилади).

шахсларга ушбу Кодекснинг Жисмоний кўрсатилган, Ўзбекистон Республикаси моддасида жойи деб реализация қилиш этиладиган электрон шаклдаги хизматлар кўрсатувчи ва хисоб-китобларни бевосита мазкур жисмоний шахслар билан амалга оширадиган чет эл юридик шахсини солиқ органида хисобга қўйиш (хисобдан чиқариш) томонидан хисобга олиш (хисобдан органи солик **Ў**збекистон тўғрисидаги ариза чиқариш) хамда Давлат солик кўмитаси Республикаси томонидан тасдиқланадиган рўйхат бўйича бошқа асосида амалга оширилади. Солиқ агенти деб эътироф этиладиган воситачи бўлган чет эл юридик шахсини

солиқ органида ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) ҳам ҳудди шундай тартибда амалга оширилади.

Хисобга қўйиш (хисобдан чиқариш) тўғрисидаги ариза ушбу модданинг <u>ўн учинчи қисмида</u> кўрсатилган чет эл ташкилотлари томонидан солиқ органига мазкур хизматлар кўрсатиш бошланган (тугалланган) кундан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай берилади. Хисобга қўйиш (хисобдан чиқариш) солиқ рўйхати органи томонидан тегишли ариза ва Ўзбекистон Республикаси Давлат қўмитаси солик томонидан тасдиқланадиган бошқа хужжатлар асосида амалга оширилади.

Чет эл юридик шахси томонидан ушбу модданинг <u>ўн учинчи кисмида</u> кўрсатилган Ўзбекистон Республикасининг солик тўғрисидаги конун хужжатлари талаблари бузилган такдирда, солик органи бундай юридик шахсни тегишли ариза такдим этмаган холда солик хисобидан чикаришга хакли.

Солиқ органида аввал кўрсатилган асослар бўйича хисобдан чиқарилган чет эл юридик шахсини хисобга томонидан хисобга қўйиш солик органи ОЛИШ ушбу модданинг <u>ўн учинчи</u> тўғрисидаги ариза ва кўрсатилган хужжатлар кисмида асосида амалга оширилади.

Ушбу модда <u>ўн учинчи</u> — <u>ўн олтинчи</u> <u>кисмларининг</u> қоидалари мазкур хизматларни электрон шаклда кўрсатувчи ёки бундай хизматларни бевосита воситачи сифатида ўзининг Ўзбекистон Республикасидаги доимий муассасаси орқали кўрсатувчи чет эл юридик шахсларига нисбатан татбиқ этилмайди.

Якка тартибдаги тадбиркор бўлмаган жисмоний шахсларни солик органларида хисобга кўйиш ушбу Кодекснинг <u>133-моддасида</u> кўрсатилган органлар такдим этадиган маълумот ёки жисмоний шахснинг аризаси асосида мазкур жисмоний шахснинг яшаш жойидаги солик органлари томонидан амалга оширилади.

Яшаш жойи солиқ солиш мақсадлари учун жисмоний шахснинг турган жойи бўйича аниқланадиган жисмоний шахслар ўзи турган жойдаги солиқ органига солиқ органларида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилишга ҳақли.

Солиқ тўловчида ҳисобга қўйиш жойини аниқлаш ҳусусида ҳийинчиликлар юзага келган таҳдирда, ҳарор у таҳдим этган маълумотлар асосида солиҳ органи томонидан ҳабул ҳилинади.

130-модда. Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган чет эллик шахсларни хисобга кўйишнинг ўзига хос хусусиятлари

Ўзбекистон Республикасида фаолиятни доимий муассаса орқали амалга ошираётган Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс мазкур фаолиятни амалга ошириш бошланган кундан эътиборан бир юз саксон уч календарь кундан

кечиктирмай солиқ органига солиқ тўловчи сифатида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани тақдим этиши шарт. Ушбу аризага қуйидагиларнинг давлат тилига таржима қилинган асл нусхалари ёки нотариал тарзда тасдиқланган нусхалари илова қилинади:

- 1) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс ўзи таъсис этилган мамлакатда давлат рўйхатидан ўтказилганлигини тасдикловчи хужжатнинг;
- 2) махсус рухсат берувчи хужжатларнинг ёки лицензияларнинг (улар мавжуд бўлган тақдирда);
- 3) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс номидан Ўзбекистон Республикасида харакатларни амалга ошириш хукукини тасдикловчи ишончноманинг ёки бошка хужжатнинг (улар мавжуд бўлган такдирда);
- 4) ижро этилиши доимий муассаса ташкил этилишига олиб келадиган шартноманинг (мавжуд бўлган тақдирда).

Агар Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс бир юз саксон уч календарь кундан ортик муддатга шартнома тузган бўлса, солик тўловчи сифатида хисобга қўйиш тўғрисидаги ариза ва ушбу модданинг биринчи кисмида назарда тутилган фаолиятни хужжатлар мазкур ошириш амалга ўттиз бошланган санадан кундан календарь кечиктирмай солиқ органига тақдим этилади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс ўз фаолиятининг умумий муддати бир юз саксон уч календарь кундан ортик муддатни ташкил этадиган бир нечта шартномалар тузган бўлса, солиқ тўловчи сифатида хисобга қўйиш тўғрисидаги ариза ва ушбу модданинг биринчи кисмида назарда хужжатлар фаолиятни тутилган амалга ёки қайси шартномага мувофик бошланган умумий муддати бир юз фаолиятнинг саксон кундан ошадиган бўлса, ўша календарь шартнома тузилган санадан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай солиқ органига тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти ширкатнинг тузилган оддий (биргаликдаги тўғрисидаги шартноманинг) иштирокчиси фаолият бўлган, фаолияти доимий муассаса ташкил этилишига **У**збекистон Республикасининг келадиган олиб норезиденти солиқ тўловчи сифатида хисобга қўйиш учун ўз фаолиятини амалга ошириш бошланган санадан эътиборан ўттиз календарь кун ичида биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартноманинг иштирокчиси бўлган Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти жойлашган (яшайдиган, турган) еридаги солиқ органига қўйиш тўғрисидаги хисобга аризани қуйидаги хужжатларнинг нотариал тарзда тасдикланган кўчирма нусхаларини илова қилган холда тақдим этиши шарт:

1) биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартномани;

2) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган жисмоний шахснинг шахсини тасдикловчи хужжатни ёки Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахснинг ўз мамлакатида давлат рўйхатидан ўтказилганлигини, давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ракамини кўрсатган холда, тасдикловчи хужжатни (ёки унинг ўрнига ўтадиган хужжатни).

Ўзбекистон Республикасидаги манбалардан даромадлар оладиган, ушбу Кодекс қоидаларига мувофиқ тўлаш манбасида солиқ солиниши лозим бўлмаган чет эллик фукаролар ва фукаролиги бўлмаган шахслар фаолиятни амалга ошириш бошланган санадан ўттиз календарь кун давомида турган (яшайдиган) жойидаги солиқ органига ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани қуйидаги ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини илова қилган ҳолда тақдим этиши шарт:

- 1) чет эллик фукаронинг ёки фукаролиги бўлмаган шахснинг шахсини тасдикловчи хужжатларни;
- 2) фукаролик (резидентлик) мамлакатида солик руйхатига олинганлигини тасдикловчи хужжатни, бундай хужжат мавжуд булган такдирда;
- 3) Ўзбекистон Республикасидаги манбалардан олинган даромад суммасини тасдиқловчи ҳужжатни, бундай ҳужжат мавжуд бўлган тақдирда.

Ўзбекистон Республикасида мол-мулк солиғи ёки ер солиғи солиш объекти бўлган мол-мулкни олувчи чет

эллик фукаролар ёки фукаролиги бўлмаган шахслар солик тўловчи сифатида рўйхатдан ўтиш учун бундай мол-мулк ёки ер участкаси жойлашган ердаги солик органига хисобга кўйиш тўғрисидаги аризани куйидаги хужжатларнинг кўчирма нусхаларини илова килган холда такдим этиши шарт:

- 1) чет эллик фукаронинг ёки фукаролиги бўлмаган шахснинг шахсини тасдикловчи хужжатларни;
- 2) фукаролик (резидентлик) мамлакатида солик руйхатига олинганлигини тасдикловчи хужжатларни, бундай хужжат мавжуд булган такдирда.

131-модда. Солик тўловчиларни солик солиш объекти бўйича хисобга кўйиш

Солиқ тўловчини ҳисобга қўйиш солиқ солиш объекти жойлашган ердаги солиқ органлари томонидан амалга оширилади.

Солиқ тўловчини объектлар бўйича ҳисобга қўйиш у ушбу Кодекснинг <u>129-моддасида</u> белгиланган тартибда ҳисобга қўйилганидан кейин, агар ушбу Кодексга мувофиқ солиқ тўловчида солиқ тўловчи сифатида ҳисобга олинмаган жойдаги ер солиғи, молмулк солиғи, сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ва (ёки) норуда қазилма бойликлари бўйича ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ тўлаш мажбурияти юзага келган бўлса, амалга оширилади.

Хисобга қўйилмаган жойда ер солиғини, мол-мулк солиғини ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни тўлаш мажбурияти ўзида юзага келган солиқ тўловчи тегишли ер участкасига бўлган хукуқ давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ёхуд молмулк солиғи ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ солиш объекти вужудга келган кундан эътиборан ўн кун ичида солиқ солиш объектларини улар жойлашган ерда хисобга қўйиш учун давлат солиқ хизмати органларига қонун хужжатларида белгиланган тартибда мурожаат қилиши керак.

Хисобга олиниши давлат солиқ хизмати органлари томонидан мустақил равишда амалга ошириладиган солиқ солинадиган объектлар бўйича мол-мулк солиғи ва ер солиғи тўловчиси бўлган жисмоний шахсларга нисбатан ушбу модданинг учинчи кисмида кўрсатилган мажбурият татбиқ этилмайди.

Ушбу модданинг <u>биринчи кисмида</u> кўрсатилган мажбурият, шунингдек:

бензин, дизель ёқилғиси ва газни охирги истеъмолчига реализация қилишда тўланадиган акциз солиғининг солиқ тўловчиларига;

худудий алохида бўлинма жойлашган ери бўйича ходимлар сони йигирма беш кишидан кўп бўлган доимий иш жойи яратган солиқ агентига татбиқ этилади.

Ушбу модда бешинчи қисмининг <u>иккинчи</u> хатбошисида кўрсатилган солиқ тўловчи акцизости махсулотни реализация қилиш бошланган пайтдан бошлаб ўн кун ичида автомобилларга ёкилғи куйиш шохобчаси жойлашган ердаги солик органига акциз солиғи солик тўловчиси сифатида хисобга кўйиш учун мурожаат қилиши шарт.

Ушбу модда бешинчи қисмининг <u>учинчи</u> <u>хатбошисида</u> кўрсатилган солиқ агенти алохида бўлинма ташкил этилган пайтдан бир ой ўтганидан кейин ўн кун ичида алохида бўлинма жойлашган ердаги солик органига жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи тўловчи солик агенти сифатида хисобга кўйиш учун мурожаат қилиши шарт.

Солиқ органи солиқ тўловчига илгари берилган солиқ тўловчининг идентификация рақамига мувофик уни мурожаат қилган кунидан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай объектнинг жойлашган ери бўйича хисобга олади.

132-модда. Солик тўловчи тўғрисидаги хисоб маълумотлари

Ушбу Кодекснинг мақсадлари учун солиқ тўловчи тўғрисидаги хисоб маълумотлари деганда солиқ тўловчи томонидан солиқ органларига тақдим этилган маълумотлар, шунингдек ушбу Кодекснинг 133-моддасида назарда тутилган тартибда органлар,

муассасалар ва ташкилотлар томонидан юборилган маълумотлар тушунилади.

Юридик шахс тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари таркибига қуйидагилар киради, хусусан:

- 1) солиқ тўловчининг идентификация рақами;
- 2) тўлиқ ва қисқартирилган номи;
- 3) жойлашган ери (почта манзили);
- 4) ташкилий-хуқуқий шакли;
- 5) давлат рўйхатидан ўтказилган сана, жойи ва рақами;
- 6) устав фондининг (устав капиталининг) микдори тижорат ташкилотлари учун;
 - 7) алохида бўлинмалар тўғрисидаги маълумотлар;
- 8) Ўзбекистон Республикасининг резидентлари бўлган иштирокчилар солиқ тўловчисининг идентификация рақами, чет эллик иштирокчининг мамлакати ҳамда ҳар бир муассиснинг устав фондидаги (устав капиталидаги) улуши кўрсатилган ҳолда иштирокчиларнинг тўлиқ таркиби тижорат ташкилотлари учун.

Жисмоний шахслар тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари таркибига уларнинг қуйидаги шахсий маълумотлари киритилади:

- 1) солиқ тўловчининг идентификация рақами;
- 2) фамилияси, исми, отасининг исми;

- 3) фукаролиги;
- 4) жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами Ўзбекистон Республикаси фукаролари учун;
- 5) паспортининг серияси ва рақами, берилган санаси ва жойи;
 - 6) яшаш жойи (манзили).

Якка тартибдаги тадбиркорлар учун ҳисоб маълумотлари таркибига ушбу модданинг <u>учинчи кисмида</u> кўрсатилган маълумотлардан ташқари, қуйидагилар ҳам киритилади:

- 1) давлат рўйхатидан ўтказилган сана, жойи ва рақами;
 - 2) фаолият тури;
 - 3) фаолият амалга ошириладиган жой.

Солиқ тўловчилар тўғрисида ҳисоб маълумотларини юритиш, бу маълумотларни учинчи шахсларга такдим этиш тартиби, шунингдек солиқ тўловчиларнинг айрим тоифалари учун маълумотлар таркибини шакллантиришнинг ўзига хос хусусиятлари Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда белгиланади.

133-модда. Органлар, муассасалар ва ташкилотларнинг солик органларига маълумотлар такдим этиш мажбуриятлари

Тадбиркорлик субъекти бўлган юридик ва жисмоний шахсларни давлат рўйхатидан ўтказишни рўйхатдан оширувчи органлар ўтказилган амалга органига ушбу шахслар жойдаги солик давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ўн кундан кечиртирмай тегишли юридик шахсларнинг реестридан кўчирмани, рахбар (рахбар вазифаларини бажарувчи тўғрисидаги шахс) маълумотларни, жисмоний шахснинг шахсий идентификация ракамини ва унинг паспорт маълумотларини топшириши шарт. Шунингдек мазкур органлар солиқ органига давлат реестрига киритилган ва тегишли шахсларга тааллуқли бўлган ҳар қандай ўзгартиришлар тўғрисида бундай ўзгартиришлар киритилган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай маълум қилиши шарт.

Ички ишлар органлари паспортлар берилганлиги, шу жумладан йўқотилган ёки амал қилиш муддати паспортлар ўрнига паспортлар берилганлиги ўтган ҳақида, шунингдек фактлари бекор паспортлар тўғрисида ўзлари жойлашган ердаги солиқ ойда маълум қилиб органларига ҳар шунингдек турар жойни ижарага олиш (ижарага бериш) шартномаси, текин фойдаланишга беришга шартномаси мавжуд эмаслиги ёки солиқ органларида ижарага олиш (ижарага бериш) шартномасининг мажбурий хисобга қўйилишига риоя этилмаганлиги бўйича аниқланган

фактлар тўғрисида ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига уч кун ичида маълум қилиши шарт.

Кўчмас мулкка бўлган хукукни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар хар йили 1 февралгача ўзлари жойлашган ердаги солик органларига тегишли худудда жойлашган ер участкаси ва бошка кўчмас мулк, унинг мулкдорлари (эгалари) тўғрисида 1 январь холатига кўра маълумот бериши, шунингдек ер участкаси ва бошка кўчмас мулкка бўлган хукуклар йил давомида юзага келганда — мазкур кўчмас мулкка бўлган хукуклар давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум килиши шарт.

Табиий ресурслардан фойдаланувчиларни хисобга (ёки) уларни рўйхатдан ўтказишни, ва ОЛИШНИ шунингдек табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ фаолиятни лицензиялашни амалга оширувчи органлар табиатдан фойдаланиш жойидаги органларига тегишли тарзда рўйхатдан ўтказилган (лицензия, рухсатнома берилган) кундан эътиборан ўн солиқ солиш объекти бўлган бундай ичида ресурслардан фойдаланишга доир хукуклар бериш тўғрисида маълум қилиши шарт.

Сув ресурсларини хисобга олишни амалга оширувчи органлар сувдан фойдаланиш ёки сувни истеъмол килиш жойидаги солик органларига ўтган йил якунлари бўйича ўлчов асбобларисиз фойдаланилган сув хажмлари тўғрисида 15 январдан кечиктирмай хабар қилиши шарт.

Лицензиялар ва (ёки) бошқа рухсат этувчи хужжатларни берадиган органлар мазкур хужжатлар берилган шахслар жойлашган ердаги солиқ органига шундай хужжатлар берилганлиги, бекор қилинганлиги, тўхтатиб турилганлиги ёки уларнинг амал қилиши тугатилганлиги тўғрисида тегишли ходиса рўй берган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт.

Чет эл юридик шахсларининг ваколатхоналарини аккредитациядан ўтказишни амалга оширувчи органлар хамда ташкилотлар чет эл юридик шахсларининг ваколатхоналари аккредитациядан ўтказилганлиги (аккредитациядан махрум этилганлиги) тўғрисидаги маълумотларни ваколатхона жойлашган ердаги солик органига тегишли ходиса рўй берган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт.

Халқаро ташкилотларнинг ҳамда чет эл нотижорат ташкилотларининг ваколатхоналари реестрини юритиш ваколатига эга бўлган орган мазкур реестрга тегишли тарзда киритилганлик (реестрдаги ўзгартиришлар) тўғрисидаги маълумотларни аккредитациядан ўтказилган (аккредитациядан махрум этилган) ёки мазкур реестрга маълумотлар (ўзгартиришлар) киритилган кундан эътиборан ўн кун ичида ваколатхона жойлашган ердаги солиқ органига хабар қилиши шарт.

Васийлик ва хомийлик органлари мол-мулк мулкдорлари (эгалари) бўлган жисмоний шахсларга нисбатан васийлик, хомийлик хамда мол-мулк

бошқаруви белгиланганлиги тўғрисида, шу жумладан мол-мулк мулкдори (эгаси) бўлган боланинг васий оилага топширилганлиги ҳақида, шу жумладан мазкур васийлик, ҳомийлик ва мол-мулк бошқаруви билан боғлиқ кейинги ўзгартиришлар тўғрисида тегишли қарор қабул қилинган кундан эътиборан ўн кун ичида ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига маълум қилиши шарт.

Нотариал харакатларни оширишга амалга ваколатли бўлган органлар (муассасалар) кўчмас мулк шартномалари, олди-сотди мол-мулк шартномалари тасдикланганлиги ва ижара миқдори, меросга эгалик қилиш хуқуқи тўғрисидаги гувохномалар берилганлиги хамда хадя шартномалари нотариал тарзда тасдикланганлиги маълумотларни тегишли тарзда хакидаги нотариал эътиборан беш кундан кундан тасдикланган ўзлари жойлашган кечиктирмай ердаги солик органларига маълум қилиши шарт. Бунда ҳадя этиш тасдиқланганлиги тўғрисида шартномалари этилаётган ахборот хадя килувчи ва хадя олувчи шахс ўртасидаги қариндошлик даражаси тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олиши керак.

Чет эллик фукароларга ёки фукаролиги бўлмаган шахсларга ишлаш учун рухсатномалар ёки патентлар беришни амалга оширувчи органлар чет эллик фукаролар ёхуд фукаролиги бўлмаган шахслар турган жойи бўйича миграция хисобига қўйилганлиги

хабар тўғрисидаги маълумотларни КИЛИШИ шарт. маълумотлар солик Бундай органларида хисобда турмаган ва ўзига нисбатан ишлаш учун рухсатномани ёки патентни расмийлаштириш учун хужжатлар кўриб чиқишга қабул қилинган чет эллик фуқаролар ҳамда фукаролиги бўлмаган шахсларга нисбатан Мазкур органлар белгиланган хужжатлар кундан кейин қилинган келадиган кечиктирмай ушбу маълумотларни ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига хабар қилади.

Қимматли қоғозларнинг марказий депозитарийси ҳар ойда, ҳисобот ойидан кейинги ойнинг ўнинчи кунидан кечиртирмай Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни тақдим этиши шарт.

Божхона органлари хар ойда солиқ органларига:

экспорт-импорт операциялари тўғрисидаги, шунингдек товарларни олиб ўтиш, шу жумладан Ўзбекистон Республикасининг божхона чегараси орқали электрон тижорат шаклида амалга оширилган товарларни олиб ўтиш ҳақидаги;

Ўзбекистон Республикаси норезидентлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг божхона омборларида товарлар сақланаётганлиги фактлари тўғрисидаги ахборотни тақдим этиши шарт.

ахборот Интернет жахон тармоғи миллий домен номлари тизимини белгиловчи сегментининг солик органларига тегишли орган маълумотлар базасига уланиш учун дастурий махсулотларни такдим орқали домен номларининг ЭТИШ маъмурлари тўғрисидаги ахборотларга кириш хуқуқини беради.

ушбу Солик органларига моддада назарда электрон ёки **қоғозда** шаклда тутилган, тақдим маълумотларнинг шакллари, шунингдек этиладиган **Ў**збекистон тартиби тўлдириш шаклларни Давлат солиқ қўмитаси Республикаси томонидан тасдикланади.

Маълумотларни солиқ органларига электрон шаклда тақдим этиш тартиби ўзаро ҳамкорлик қилувчи тарафларнинг келишуви билан белгиланади.

Ушбу моддада кўрсатилган маълумотлар солиқ органларига бепул такдим этилади.

Ушбу моддада назарда тутилган маълумотлар ушбу моддада белгиланган органлар, муассасалар, ташкилотлар ёки нотариал харакатларни амалга ошириш ваколатига эга бўлган мансабдор шахслар томонидан солик органларининг сўровларига биноан сўров олинган кундан эътиборан беш кун ичида такдим этилади.

134-модда. Банкларнинг солик назоратини амалга ошириш билан боғлик бўлган мажбуриятлари

Банк ҳар қандай юридик ёки жисмоний шахснинг (бундан буён ушбу моддада мижоз деб юритилади) омонати (депозити) хисобварағи ёки очилганлиги (ёпилганлиги), хисобварағи ёки омонати (депозити) реквизитларининг ўзгартирилганлиги тўғрисидаги ахборотни тегишли ходиса рўй берган эътиборан уч ичида электрон шаклда, КУН жойлашган ердаги солиқ органига маълум КИЛИШИ шарт.

Банк томонидан ушбу модданинг <u>биринчи кисмида</u> назарда тутилган ахборотни маълум килиш тартиби ва шакллари Ўзбекистон Республикаси Давлат солик кўмитаси билан келишилган холда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланади.

Солиқ органининг банк мижозига нисбатан ахборот тақдим этиш тўғрисидаги сўровига биноан банк ёзма сўров олинган кундан эътиборан уч кун ичида солиқ органларига қуйидагиларни бериши шарт:

- 1) мижознинг банкда хисобварақлари ва омонатлари (депозитлари) мавжудлиги тўғрисидаги маълумотларни;
- 2) мижознинг ҳисобварақлари ва омонатларидаги (депозитларидаги) пул маблағларининг қолдиқлари ҳақидаги маълумотларни;

- 3) мижознинг хисобварақларидаги операцияларга хамда омонатларига (депозитларига) доир кўчирмаларни;
- 4) солиқ тўловчининг солиқ мажбуриятларини бажариши билан боғлиқ бошқа маълумотларни.

Ушбу модданинг <u>учинчи кисмида</u> назарда тутилган ахборот, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида назарда тутилган холларда чет давлат ваколатли органининг сўрови асосида хам солиқ органлари томонидан банкдан сўраб олиниши мумкин.

Солиқ органи томонидан банкка сўров юбориш ва банклар томонидан солик органларининг сўровларига биноан ахборот такдим этиш шакли хамда тартиби Ўзбекистон Республикаси Давлат солик кўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланади.